

“ҮС КҮТ” САНА КИИН ОЛОХХО КИИРДЭ

Улсуудтэй хамтгэр биелэгч
бүлэг тусгаартай хэргүүдэд
саналттай-санга сонголын
сүлжээний объект тусгаар
олуу хамтгэр. Сүүлийн 14
хүндгэр Вадимир Давыдович
Синев саналтай "Хатай"
хүндгэр "Үс ху" дэлгэц
хүндгэр тусгаар, олуу
хүндгэр.

Тууус ооккоо кирир үөрүүтөк түтүмүн түстүлгөн, алай байыт лентени кырылар чокс улуус байлыгытар А.Т. Ноговицынча, Чурчмы нобилистин байлыгына салбуйагы А.Т.Евровка, "Халы" тэритэ салайааччыгытар В.Д. Сивцевэ уонна "Мичэр" мадаһыан салайааччыгытар Л.Т. Сивцевэ тигистэ. Сааа дьаһаа илгирэ сахалыы сиринэн, СР

хатуурын үгүйсгэх үндэс В.П. Герасимов аал ушу олон, арьга-ах алаадын айт туган, айтс туган айтс.

2010 сылта дистрибуциуст кинигтер уонсай спортор дьаһ 12%-на толору хаанчыттылаах ситимтэ хайбонот спорбут эйи буолууна, күн бүтүн көрөрү 78%-на тийибит. Онуоха дьон сэрэ олорун-улааһын туохарыла күнүтэ түбүгүрө "Хапал" хоһун үлэһиттэрэ бу хайыскага далаһыннаах үлэи-хамнаһы тэрийэлэрин, көрбүтэ сыдабыт. Онуоха бу сана объект олохо кэирин, "Хапаллар" эссе тааарылаахтык үлэи-үлэһиттэр-хамсыллары

гэр толору услууруйга тэришлээ.
Бу дворо кун улуус баһылыга А.Т.
Ноговицын, нэхилсөөк баһылыгын
солбуулагчы А.Г. Егоров тууун
олуох килгэрийт бары үлэһиттэртэ
испиг ээрдэлэрин тэриһлэр,
ээртэ суруулары, бочуотунай
праматалары туттардылар. Кинилэр
ортолорулар улуус бочуотунай
праматалын "Хата" тэриһтэ
үлэһиттэртэ – сардиик Н.Е.
Винокуров, электрик И.М. Попов,
суоллар Д.Н. Мавров туттулар.
Маны тэнэ Кылаах баһылыгын
баһылыга Е.Н. Попов, Төлөй
нэхилсөөк баһылыга Н.И.
Аммосов, Сыган нэхилсөөк
баһылыга Е.А. Сивко тэриһтэ
бары үлэһиттэригэр тус
ээрдэлэрин тириһлэр, баһылыгын

түткүмүлөр.

Бу үс монголчлолдох таас
варшныгын туугабуут дьмэ ака-
лаптан Семен Николаевич Корюк
салайар биригэртнн үлһингэрэ
даспыт салга түтүрбитэрэ.
Салгыт Алексей Семенович
Пилигын салайар "Якутские ком-
мунальные сети" ХЭТ ыһсан,
туугуу олохо килгэрэ. Онуоха
Вячес Гриваевич Алягын салайар
биригэртэ түтүр дьириситэрэн-
хоторон тутта. Отгон Константи
Петрович Захаров салайар
чөлөөлэй тэрилтэнн үлһингэрэ
объект ис-тас өттүн
обширкааһынна үлһөбитэр.
Дьонэ килгэртн кытта уунулары
сахалы сфордартан тангылбыт,
үрдүк мөнэ хааанна талһар
кулумуу умайар ситэрэй лоспра
дьон ботомтогун тарлар. Онуоха
лоспра эскайы уонна дьон ис
бараанын дизайнер илгөлөх
Саргылаш Филиппович ширдэн
толкуйабыт. Отгон Федосий
Михайлович Федосеев салайар
"Саха сити" ХЭТ лоспарты талан
сигэрбут. Маны тэги "Хатаи"
тэрилтэ үлһингэрэ котельнайы
тууга, билгэустройствоны
килгэртнэ, иигэр ситимин
тангына ода үлһирин бэйлэртэ
сигэрбитэр. Онуоха тэрилтэ
кыһабылай илһинэртэ Геннадий
Николаевич Осипов үлэ бары

корунгун сизэриниз-хоторууга
сүрүлсөчүлүз. Ошон
Иинженейт Попов уот сийлини
тартабыт: Суонпар ишгоо
Василий Васильевич Макаров
туугу бары мипарыйкаанын тейеп,
үлө-хамнас бытарбакка, кимиз
ытылалыгытын ханыйбыт.
Улууша үгүс объектары тутуугу
улоулапх тутуучы Иван Петрович
Федулов туугу технокосмтыгыр
үгүс суббиз-амала, тутууга аш
бастаан колонор дивонто, улахан
өйбүдүл, тирэх буюлуп. Ошон "Ус
Кул" экин хайайына В.Д. Сивков
туугуу аскоро кимизерибит бары
үлөбитеризер исптанак максат
туура, тэрлэтэлин ааптыган максат
суруктары, бонустуу
прамогалары үөрүүлөк бытыла
майыла тутарда.

"Үс Күт" дигэн сахи кийитин кутун-сүтүн тутар сахалыга ааттаах кийитэ "Хатаи" тэригэ хоптуора-та, "Субботни агенствота", "Спора аптека", "Мисэр", "Сандшара", "Пощи президент" мундальналар, гармонияхерскай ода тэригтэр кайон кийитэр. Улуус социальнай-экономическай туругун сайдынарыйга, дьон-сэргэ уйуулаах сиэгун уһааһыга биир тарбыха багтанар бастын үлгөх "Хатаи" тэригэ үлгүлэригэр дьон-сэргэ махталын ыла туралларыгар, үлгүлэригэр, хамнастарыгар ситиһилэри баҕарыаһын.

Анна ЗАХАРОВА.

“ИЛГЭ” МАБАНЬШЫН ЭНГИНИ КҮҮТЭР

Улсуудад хамтаар бэлний хүлүн
бүгс тэгсгэх тас дьд үтсэ
хүсрэгдхбгтүн үрө-көтө
көрсүбүшүт, сайднь-бьлт-пар сана
хүднм онгохууутун бхднь-тнмн
снмн-бхднмн. Снмнмн 13 хүнүр
бу дьд алтара тэгснүр "Дурдмн"
кооператив сана мардмнмн
ахдмн-тнмн-пар дьд-сэргэ тохуурста.

Аптымыш дауданы бейи-дусулу, элбас
бийиктиги бусулугу коргошмалар, Илг
мажалынан кези-куон, сырдык-ыраа
саалатыгар ас-уеп арааха кырыл
кырылтылан туруорулу бут
Аптылшанчы, көннөрү көрө-нөт да кеп
бит дон элбасар. Кинитөргө көсперати
салайынчылар, процаменттар мааны апты
эрген хайдак барыктаадын бышаар
бирердигер, элбас кыйтылгара коруйган
Сөгөт сөгөт сөгөт халыг көтүрү бу магал

— Ийнэ махсудын, Арвын дийтнийг агулгар үйлдвэрийн улсуудт олохтоохоро бигэр, элбхэ сүүлхыбт буюу хуучнаар. Бүтүүшүүтэн ыла, мавна продукция маргет байхлыгын үлгэр. Дийтэ-ула билио конгэтэ, 344 хэм. конгэтэ, Кивин сирэ туур бугаца, алылаагачны хото сүүлхыбтэ дигэн эрэнбигт. Ийнэгэр массынгалар тохуулыларгар анилахаа глэхидлалаах. Олон элбиги алылаагачта услуубойа тэрилинэ. Сибнэй ой этгэн, үлүгэн, ийнэргэн анылушубт бордуу хуучнаа хамчылгачта сүүлэлэн, элбхэ холосилынхыгтару турдурдубт. Кооператив байотин бордуу хуучыгын харыга суох алыга таахыраа. Араас керун салгыглар, сырлар тийб

Харьиньдхыгт. Хамгьистыгьгар
болдмгобутун уурухпуг.
Бордугукуйабыт тулсакый
улакынакпах, суулах буларыгар
кыагынакхыгт. Аһы-уоту таһынам,
халкыгьстбыннай табардыр кылары
баар буолуохтара. Үлэтин розамы
сарсыарда 9 чаастан киирбэ 9 часка
тутуу оробуто эбигэсх.

Сана маңауың ашынтаң аста,
кәлиң, сәтүң, атыңаң!

АЛЕКСЕЙ СЛЕПЦОВ

“ТАЛБА ТАЛААННАР” КӨРҮҮ-КУОНКУРУС

Сэтгэвчтэй 13 хүнүүдтэр „Айвчлал“ Кулгуура уонна дохуобунай сайлалы кэп-
тэвчтэр „Галба • лаваннар“ уус-урай холбоһуктар хордуу-куонкуустара ылы-
лалла.

[illegible]

Көрүү-көксүрүлү аныкта култура
дыктары, нарсиний коллективтар,
холбошуктар, курулуштар үлктөрү
күннөк сындытылышы. Улуу

Бийдлын гол судлаач болж тусгаарга
солбуйлагч О. Ф. Петрова бу
хьтгалар даяал хьтгыг хьтгэрийн
эзэрхлэг, культуура үгэжлэгэр угуу
социал-экономичесай сайдхьтгэ
гэр хьтгэсэр хьтгэглэгэр угуу
бэлгэсэг, Хайны 70 хьтгэр
агымал уу-уран самодетельнох
хөрү фестивалар. Оггэ

культуры, и иными методами

Балстативаны ташлан
„Тягивих музика“, „Музика
для всех“, „Фольклор“, о д а
хайнхсан үлсгэрэ унут
агастайлгта, маастар-кыгастар
буолулар, тогрук остуу
хылылгана. Клод талба талаан
нахтар тэснэрдэггэр албо
керснү сырылта.

 $^{18}\text{CO}^{16}\text{O}$ KUPP.

Иван ПОПОВ, Ойдуун.

ДЬОҢУН КИНИГЭНИ ААБАР ДЬОЛЛОННУМ

Уйбаан Бахсылыырап, бийиги,
Чурагчылар биір баар-суук юсон
туттар сургушлыксыт. Кили эр
соёр албох сургуулуларлах. Бу
кыйыны 70 сылгар үс халыг
кыныгын, эбэтэр 3 томнах биір
кыныг кыныг таһаатарла. Бастаан
том „Аастыг астылыныг, уруу
умулуубатыг“ — 277 страниалах,
иакс том „Сэри бар сылара
— халыг хаарыйбыг дьоннор“ —
253 страниалах, үһүс том
„Ириннах оёо саас — эрдэтон
синиг саас“ — 190 страниалах.
Кыныгтар тус-тусна эрээрлөр,
биір хортон таска халбуу
угулуубуттар. Үһүсүгүн халбо-
отохко, 720 страница булар.
Бартаан иакс тома көһөрүлүүгү
агалах.

Уйбаан Бахсылылар бу динниң чуратчылары хелү көңөрүү туһунан элбохтик сүрийбүт.

чиглэлгүй, эгбэх көнөрүлүүтүү кыт-
тыг таахтарын кылары көпсөтүп
кайыбинтен булар. Ол курдук
2000 сыллаахха „Ылар кэмнөр
тыллинах тучулары“ 191
страницалаах – 1000 тирафынан,
2010 сыллаахха „Имчэй тирбоз“
быстыгыт олох салуанар“ 383
страницалаах – 500 тирафынан
таксыталаабыт көнөрүлүүтү анал-
лаах кинигалартаа. Дээ, чакы да
Чурапчы көнөрүлүүтүтүр
диринтик, сыралаштык үлгүбүт
кайыбт:

Мин бу сана тахсыбыг
кинигэлэртэн иккис толугар
аарыйах тылы этэн ааһылым.
Бахсылар, Алагарлар,
көһөрүлүүлөрин кыттыылаахтарын
барыларын көргөтө Уйбаан
Бахсылыран сыарыта, үйөнгөтө.
Дыно тоһо эро махсаннылар.
Манган ордук дойдугатар хайдах
кемелөһөү? Кинигэлэр үһүөн
элбөк хаартыккаларлаахтар. Өссө
үчүгүө диген суруллар кэһи эро
буолбакка, ыал оҕолорунууң,
сөннөрдигин бары түсүлүт хаартык-
калар килгэтибэбиттэро сөнүннар,
ис хоһоонуң дүрүнэтэн биэрэлтэр.
Аалтар көһөрүлүү күүс өтүтөн
барыһын кэһи барыта тутта
өйдүүрүтэр анаан манньык
этиилэриен кинигэтэн сааһылар:
— „Доннору хөтү оройоннарда
ыһта тахсыбыг боломуочунайлар,
Көһүтүү ыһа утарбыт байланыһай
көм сөккөнүмүн, “саһаһаһыһы”

курдук нурланган „норуот естөөгө апырышастар“ деген сүхүрдэммитара. Үгүс болому-оңунайлары салмак-сэлтэк НКВД үлөйтүрө арыалыышастара. Тебө да сыктар, үйбүр ааптыларын ийин, „сурулубут сүрүлүбүт“. Онон Чуратны оройоңун күс өтүүн көнөрүлүүгө сыдыбыт дегун тулган ахпылары өсө төгүл туйган“.

Ааттар бу кинигэтннгр көһөрүлүүлүгү баран сору-мунгу көрбүт уонна оро амерэх тапталын билибэтх туһайахтары калтары агах тэпсэн олорон көлөспүлүннү көлүрбөт. Билигин көһөрүлүү кыттылаахастара олус абылбаптар, онон суох булбүт көһөрүлүү кыттылаахастарын өсөлоро дысоннорун туһунан каттырыаал хомуйан, ирдэсэн, бинерэ сылдьыбыт дысонноруттан ыйталыһан бэртээхэй ахсыллары өнгөрөөбүттарыын, кини хайтыы махтаны ааһар эбит. Кинигэсэ ахстыы өнгөрөөнүлөр хохсонноруттан быһа тардыһалар, соронор ахстыы да хохсоннор көл-лөрүлүһүбүт. Холубурга, Ирина Кузьмина хохсонноттан быһа тардан көлүрбөт.

Оонньоботок сго саалым
Уон үсүгүт, этэ дии.
Ыарыа ыар дьылуута
Ылыта үс сэл оронто

Дэб'дзевы тосцубуткус кудшук

Сарбыгүлбәтә ыра санаам...

Улустун үгүсү
 1941-жылдан көчүрүлүү кы-
 тилыктарын ахтылгала көчүр-
 Олордон бири эр ылаң, айыкх
 этияан билиинчирим. Г.К.
 Макаров туфунан 10 страничага
 суруллубутун мин хаста дадань
 аахпым. Григорий Макаров агата
 сиринг 1944 сыллааха олор, нитэ
 көчүрүлүүтэ болмита

Бэлхитааха өлсөөхүүр. Сорогтоо хашлар. Корыа наадын бальнаага сьтаарьд, "элөө" дигн күүлөөз таһааран уурбууттар. Дьахтар көрөн: "Ушут тыһааах эбиг, тыһаан сурдургуур", – дьибитигэр, тогтору килсирбиттэр. Дьэ, итинник соронгон сана улаатан илээ, аны аарыа ыһаарьтан Чуйбинский-40* зонага түбэлэр. Бу Сибирский Сојуусна 1957 сылтааха булбут атомнай саахалтаныы буһубут зонага. Ол барыта чыл юкстатантэ хаһыта. Киилэтери 1958 сылтааха ол атомнай саахалтаныыттан хаһыт буһу-сьыһы ыраастагары илдиһиттэр. Саха сириттэн 132 киилин, үкэс тогуруулааҕаҕаҕары, анал "1001" дигн ааһааҕа анал хамаанна оһорон аҕалыттар.

Пригорий Ксентатинович
хараагийн постна турбу. Тург
час турга да, душа йтталар.
Душа хор, сода, мыши тоус
голору. Тарбахтарын былын,
хондохтору, былытхатарын
адын юрбон суунхтахын

Бастаан суунарын слухс собулүүр эбит: Онгон сэл ангаара буолалар, этин тирингэ сүлүктөн түспүт, сий-кэй баас буолбут, онукара слухс оспот, ашархайдаах эрийгэ түбөспүт: Аны уу тыаһын өлүк курдук абаһы көрөр буолбут, ону күлүктэринен суунара илдьэлэр, элтиилэр.

Хас да араас постартан биш саймай ырахан пост баар эбит. Онно 40 мүнүүтэ тураллар. Противогазтах, свинцовой холуоһалаах, олус ырахан обочовоһалаах таҥастаах, тыһанар шлангыһаа тураллар. Биэр тусга сулууста „Сопровождение“ дьон баар. Таһаҕас массыыналарыгар сибиннэстээх контейнердары тейбэн объекттарга илдьэбит. Онно харбыһынан сыдырыһабын. Зона ийиниэри постарга үлэстөһүннөр ити күрдүк көпсөнө тураллар.

Уйсаан Баскычларга тыя-оюуна-уран, испенир томонун дьонун ис хоһоонун дьириник билерин, кинигэлэрин кэли таттаран ааган бара турар эбит. Библиотекага, дьомгон булан аагыгыттар сүбэлэбин, Ааларга, туранчылар, махталбыт улахын, өссө салгыт дьонун суруйушары эриг, куугу хаалабыт.

Дмитрий ЧЕЧЕБУТОВ

Спорт

УМНУУГА ХААЛЛАРЫМЫАХХА

Улуу тренер Д. П. Корзин: „Сахатустуута хансабайтан сиһис тардан үөскөбүт“, — диир эпитета.

Илийбер 2013 сылтаарга тахсыбыт "Чурапчы — спорт туонгата" дьон ааттаах энциклопедия тэти кинигэни тутан олоробун. Оно көрдөхкө, хапсагай саныга бастакыны кырибит. Кириит тыл кыныттан, Чурапчы улуусунууах хапсагайдыггарын хаартыкка-таан биридин-биригэи сыргалгыттар. Иккэ кинигэ "Хапсагай бастаан маастар" дьон төбөлөөх ыстагылаа: "Одлуун 7 кылаастаах окуланын физкультуурага учуутала, РСФСР үөрүдиритин туйуга Петр Федорович Старостин Саха АССР норуоттарын иккэ спартакиадалыгар хапсагайдыггар финальгай кырыскаригэр Быкатыырабыт, Сергей Ли-Фуну, Иван Григорьев чабытхайдык кыайталаан, 1958-1959 сс. спартакиадаларга чингээн чемпионнаан, хапсагай мыйыагы маастар буолла", — дьобиттэр. Маныык бочуоттаах аат Саха АССР министригэрин Сөбүтүн 1957 с. елпэһин 14 күнүсөй уурааһынан, итин атах оонньууларыгар олохсомууга элэ ыйытта сылгыттар. Бу уураах итиннэ араас көрүлүөх кулааһыныгар чемпионнабыт тустууктар: "Ити аата бастакынан мин быбылым", — дьон аат быыһаһааччыларыт кулааһынын истэн турабын. Кырдык кырдыга тыйан, Чурапчы, Таатта дьонно-сэргэтэ хапсагай бастакы маастарынан Петр Старостинны биллэммиттэ, номох оностубуттара ыраатта.

Итгнэж борт бичлэвчдүүд аргааглан
ушайдаг буюу, бастаа халсагайга маастар
бонотгоах арга олох да умууга хаалган ийр
буула. Бу дьмд алтыннылыгтар "Хотуу
Олуу" урдвалгаах сорми кыттылыгаа ИМ
Павлов Саха телевидениегийн халсагай сай-
дыгтын бичлэгтүүртэн иэсэ олоор
улахангын хомойбу. Бастаа халсагай ма-
старын аагын аагын аагшлалтар. Олгон сийн-
тэн, мин ДП Коркин аагын "Албан ааг
музеи" таха сыртгым. Олго кордоса
тустуу бары көрүнтэ тус-тусга иардшан
кордүүгэ турбуттар. Халсагай устурүйлэ
сыйга биир илгэни бичан сыртгыллыб
Ол тухары "Бастаа маастар" дьон тэл да
мэтирэт да суох. Сымаах, биир уолсай
хааргыскаа кыбылган турарын ким көрү
баарай? Одуулуунга бииргэ олоор халсагай
тустуутунан тэлгэсэ айыг халгыскаа
уолаттар, бичлэг бичлэг, сройонтон
орослүүбүлүүсэ тийсэ чөлүгүлүлүб
уолаттар — Христофор Манков, Федор
Винокуров, Николай Собакин, Николай
Захаров, о. д. а. мэтирэттэ, сийннир
дээрлигэн агай бичлэгтүүртэн. Олнук
буслуооох даганы. Аныг оро олнук эр
болбойор. Ол эрэн, олнук Одуулуунга
көүлүү олнук халсагай бастаа маастар
билтэ саабаахтара хомоллоох. Дин-
дигэр, бу Одуулуун тустууга 1956 сыла-
доса киингэ умуулууны кыттылыг Д
П Коркинга көүлү тустуу кымын
сахылтара, өн-кырыс буслуттар. Икки
маарилгынар көрүнтер (халсагай, көүлү
тустуу) куугуна туспуттар, бой-бойлорин
сана ньмаларын бичлэгтүүртэн. Эдэр
көүлүгэ тустууга ол халсагай ньмаларын
аан дойдуга тийсэ тууаллара сурулар. Саха
нордун баатыр, аага-сула биллригэр
улуу тренер Одуулуунга аагын кыттыг —
сааа дьоло-оронга эит.

Хялсагай бастагы мактарын зепи-суула
уулгетигэр, сырдыг-ула турхыгар бэвэрэбэл.

И. М. ПАВЛОВ,
С. Г. СТАРОСТИН.

Сэргээх дьянал

“ЭРКИН” ЭР ДЬОН ТҮМСҮҮТЭ МУНХА ТЭРИЙДЭ

Саха кинигэ бырахсан бэччилэриг мунха бэдьытын амсайан үөрөр- кэпэр. Дьаг кэргэнтэ, ажалара эмис собо тутурудаах, куул мунуһун бэдьыктаах тийһин кэлтэһэнтэ, кыраһылыгы-улаһыһыһын үөрэн, Байанайга махтанан, күө-дүө бэччилэр. Хомойуох иһин, аҕага, эр кинигэ суох ыалга оһурук үөрүү төһөйбөт. Оһуоха үтүө санааһаах дьон түмэн, уоллуттары эр кини ыла тийһинэ бэрг түмүүлүк дьаһаллары ыһаһалар.

Чурагчид улауһун "Эрхэн" эр дэсн
 общественный түмүүтэ сэтгиний ый 14
 күнүгэр үс оculosлтан усагтары мунһан
 мунха тэрийтэ. Мунхальыр күөлү Халвар
 кейилгэгэ анхан-мингэн, багтаамжаан
 бизэртэ хайгулгах. Олжурдук бу мунхага
 барыта 68 оро сэрхыта. Үс мунханын Аржаа
 Эбо кэсэг кэсэлгитгэр түлэн, оёолор
 бархасаттар кууланардыгыта оёолоох дэс-
 долор эр тийгэн ийхэрин, дэсэжэртэрин
 үсөлгөр.

"Эргэн" эрдэнэ түмсүүтэ Чурагчы үс оосуулаһыттан кыммат ылар, оосулк нийлэр улаатарын түмэн, өбүлэрбит

булуур үзгэсэригэр уһуйаң, бэргэ максаллах дьааланы тэрийиштор. Мунчаа сыһыан, сибирей салгытта үлөлөөн-хамсаан, тиритэн-хорууан булг үөрүүтүн тэнтэ үлэстибит уолаттаран хайкал дьааны сахалы сирэи-туому, төрүт үзгэсэри тутуһар дьон нигиһтэн тахсыахтара, уолаттарбыт дьиннэххэр дьон буола улааһахтара, — дьон юһи эрэһэр.

"Эркин" эр дон түмсүүг үнчлэгч, чуулан уял оёнуу нийтийг хайрхсалах үлчил-хамгай тэрийр. Кэнсори бичиг туулар ылар үлч сийлнлгэх булан нлэрэ, олу хайрхсалах. Салхилччч В.И.Давыдов уонна түмсүү эр донно Халар нэбиллэгин дьонугар-сэргэлгэр, бийлчччч А.А.Степановка махтаналлар. Манхык үгү хамсааһынны түмсэл, бийр сүблөн тэрийлэрэ кэсэллгэх дьааһа буланга.

“Эрхэн” эр дьон түмсүүтүзэр өссө дэ
элбэх интэриесиний даяалгалары, үтүө
хамсаалыһылары, үрдүк ситиһиивэтэри
багарыһыңы!

A. ZAXAPOB

БИЛГЭРИЙЛЭР

ОБЪЯВЛЕНИЯ

Билээр тал: 8-964-425-78-19.

“Позари прайдник”
магальын “Ус хут” бизнес-кийн
дыстигэр (Чурагчы с., Ленин
затын уул, 34) айлынна.

Атыгга	бааллар:	жс-үм,
канцтабалр,	бытовой	химия,
бырааһыныык тэрхйэр		мал-сал

Үдэлиир кэмэ: сарсыларда 9н

күнүнэ 21 ч. дигэри тохтобула
сөөбүтэ суох.

2016

Сургууль -- 2016

“ТУЙМААДА” ХАҢЫАТТЫҢ БИЙГЭ БУЛУН

Катар сый олус илгериленип буларга куурултур. Онохтур араага, үт-туран булбата булду. Сыйа үрдөһинэ, үт-харчы кырыымчык буспуута, санаа-оноо түһүүтэ... Сүбэлэ этибит: «Туймаада» хайыаты катар сыткан сурутин алдан, араас маһаллашары көрсөргө бэлэм буспук. Тоёо дүгэһэ, «Туймаада» хайыат бис сыйа быһа кыдыгы эрө суруйан катта, суруйбулут барыта туолан илэрин үгүс аадамчылар биэртэридиллур. «Туймаада» харахкытын арайыаһа, онох устуи эрэлтэхтик хаһыаттылар көмө буолсун, ардылар араллыһан абырыһа.

Этннын ыйтан хааныг улуулар почмарьтар розмиде алышкыра токтоото, оной суруттардыкына эрэ "Туймааланы" чыгар кыстандыкыт.

Дыңг баары суруйар, олоку хайдах баарынан сыдынар, бар
дын собулган аагар хайыптар каттоохтук сурутулг.
"Туурадалы" сурутуун — олоку апынык көрүүн.

“ТУЙМАЛА” редакцияга.

СОФРОНОВА Елсинэра Степановна
улуу кыраан ыарыныттан олохтон турсабыллан, кутур-аһары
турсабыллан

– Талталах ийгэл, эхэлгэр Софронова Евгения Степановна
саяагч туурвалгынаа, усундур, үрөх управлениын кытабынаа
спецнальыгтар Н.П. Артемиева, кэлигилитур М.С. Артемиева
сэвигилитур, бары аймектарыг үрөх управлениын профсоюз
комитетэ, дорж үлгүлгүлүн профсоюз улусувар комитетэ

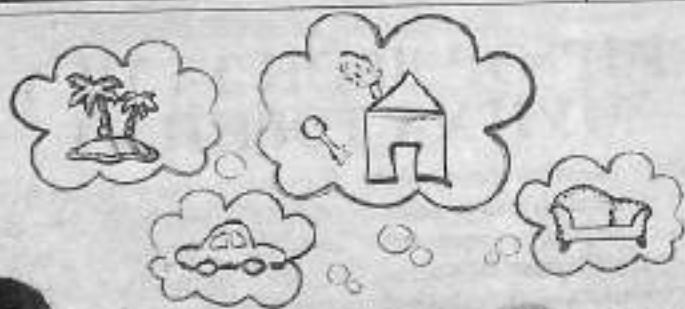
– Татгалзах ийлэр, эбэлгэр Софронова Ёвсгэрлэ Степанович
олонгон тууралбылган, күтүгтэригэр Николай Петрович
билгилэригэр Мария Семеновича Пономар, Максимовичар.

**Чурапчы улуусугар ытыллар
Олонхо декадатын дьаһалларын программата**

Билэлийэр күнэ-дьыла: 2015 сыл, сэттэнньэйдэ 25 күнүттэн дьыһыһы 5 күнүсэр дьыла.

Билгээний үүрэг	Билгээний өдөр	Билгээний агуулга	Билгээний суралцагч
Сэтгүүлч 18 күн, сарда	10.00	«ХҮТ-СУР» оюунлагчид анхны уламжлалт ФOLKLOP HAY БЭСТИБЭЭЛ	Хайрхангийн нийслэл, Тува-Кулс.
Сэтгүүлч 25 күн, сарда	11.00 14.00 18.00	«Олонхо дотуудын сониннууд» бичигдсэн айлдварыг Билгээний сахуу фольклорын хамтаараа этнограф архивлогч ДИДанковский – Сэтгүүлч тус бүрт 100 салбар нэн ФOLKLOP HAY АНАМЫГ ДӨРӨ КҮН Дэвсгэрийн кураана Олонхо Дэвсгэрийн үзүүлэх айлдварыг, Олонхо 10 салбар ОЧУОТ-ФОРУМУГА малтай	«Айлыг» КК бил- статистик сваста АРЧЫ дэмтэ “Демон” спортивнай комплекс, Сурун Омолсон айлын опера уюна балет театры
Сэтгүүлч 26 күн, сарда – асхынны 5 күнээр дөргө	Сэтгүүлч 27 күн, 14.00 Ахсынны 3 күн, 14.00 Сэтгүүлч 26 күн, 12.00 Сэтгүүлч 26 күн, 14.00	Улуу билэр олонхону толорочууд Чургачи с. тэрилтэгийн салбар олонхонууд Салбар олонхонууд Чалс «Ала Хото» – ОДХС тэрилтэ, суугчдын байр, «Хата» тэрилтэ Попова Сайна, Чалс орто оскулын 8-с калайа үерэнчигч Насти Алексеева, Чалс орто оскулын 11-с калайа үерэнчигч, Сайна Попова, Нургуяна Миронова, Чалс орто оскулын 8-с калайа үерэнчигч ИМ Павлов аялан 2Ндэх орто оскула олонхону оюунло П.Орточийн «Элс Ботур»	«Хата» тэрилтэ сана дэмтэ “Тулумчаан” улуун балаана САИовгородов аян- чан Чургачи орто оскула «Калайа» улуун
Сэтгүүлч 27-28 күнээр		«ХОМУНЬ» РСФСР, Саха АССР народнай артына ПМ Решетников тус бүрт 100 салбар, кири аялан Чургачи аян – народнай театр 45 салбар анхны II АНАБАС ТЕАТРАЛЬНАЯ БЭСТИБЭЭЛ	«Айлыг» КК
Сэтгүүлч 25-27 күнээр		Нийслэлтэгийн ОЛОНХО КҮННЭРЭ	Салбар Кириго, култура Кириго
Сэтгүүлч 25 – ахсынны 5 күн		“Олонхо-оёро ой-санал, эг-хаан оттуун килини кири буларгыг санааны сагал”-оюунлагчид анхны төрсүүлэр, анабас уруктар	Улуу аян – тимбилеэ, улуу оскула, улуун
Сэтгүүлч 30 күн, бичиг- дэмтэ	14.00	ХОМУС КҮНЭ Олонхон Мариа Гаврильевна Колесова «Сэтгүүлч аяс- балыс алийтэрдэх, сэтгүүлчигч Оор Сүүрүк аттах Сети Бурган Оро Букайа» олонхон киригийн сүрхсүмнэ	АРЧЫ дэмтэ
Ахсынны 1 күн, оту- рунньук	18.00	Улуу Тулуйаа хонодо, дэлгэс Дэвсгэрийн кураана Томс Олонхо Ылайын түмүктүү Улаан Түлүгтэ	А.Е.Кулаковский аялан Норуоттар Дөдөрчүүлэрийн Дэмтэ
Ахсынны 2 күн, сарда	14.00	Улуу билэр олонхону толорочуудын Чургачи с. тэрилтэгийн салбар олонхонууд - Николай Петрович Тарасов – Хотогон нийслэл, - Николай Николаевич Григорьев – Чалс нийслэл, - Светлана Васильевна Лазарева – Кылаан нийслэл, - Анатолий Анатольевич Захаров – Арыйах нийслэл, - Нургуяна Георгиевна Захарова – Чургачи нийслэл.	Технический институт 2Ндэх орто оскула Кири балайна Култура үлчилгээ Спорт институт
Ахсынны 3 күн, чөлөө	19.00	Чалс нийслэл Р.А.Филиппов аялан Фольклор Дэмтэ Сони кураана малайлыг “Музыкальный клуб” норуоттар икири артына аян Бестибэл калайаа «Калайа» фольклорнай ансамбли КЭНСИЭРЭ	“Айлыг” КК
Ахсынны 4 күн, бичиг	11.00	“Олонхо дотуудын сониннууд” бичигдсэн айлдвар талары. Олонхо Дэвсгэрийн салбары, түмүктэйн, кураана	«Айлыг» култура Кири

Телероочту: Валерий Петрович Герасимов, 8-914-225-5418.

РоссельхозБанк

Кредиты на любые цели*

Экспорт по России бесплатный

8 800 200-02-90 | www.rshb.ru

* На приглашения законодательством Российской Федерации. Подробности по телефону, на официальном сайте и в офисах АО «Россельхозбанк», Генеральная лицензия Банка России №3349 (реклама). Рекламиз.

Классификационный редактор — А.А. ЗАХАРОВ.
Эксперт-секретарь, секретарь отдела — А.Н. ЗАХАРОВА.
Экономистка, т.к. хозяйственной деятельности отдела — А.М. СЛЕПШОВ.
Корреспондент — С.А. ЖЕНДРИНСКИЙ.
Главный бухгалтер — Ф.А. ПРОТОДЬЯКОНОВ.
Эксперт-экономист — С.А. ПАВЛОВ, Ф.А. ПРОТОДЬЯКОНОВ.

Тэрийон таһаарааччылар: СР Правительствэ, Чуралчы угулутун "Сага слас" редакционнай-издательскэй холбогчой автономнай ууредунэ, Российскай Федерация Россияндзор СР управлениелар 2012 с. күүлэ түдэр 15 күнүдэр регистрациалламмыл нүмүр – ПИ №14-0238.

ААДЫРЫСПЫТ: 878670. Чуралчы сал.,
Карл Маркс уул., 26 "а" Телефоннарбыт:
редактор – 41-332, отделлар – 41-265, 41-358
E-mail: sanaoloh@mail.ru, сайт: sanaoloh.ru

Бичээхкэ саквас:
№ 123 (11133)
Сэмэйэ: 1 бэч. пиис
Тираж 1342.
Ныат сыаната: 10 со

Саға олох

[illegible]

Хэлбэлт Бэлчээкээ бэрлилэр графига: 16 ч 00 м. Бэлчээкээ бэрлиинээ: 16 ч 00 м. "Сана олох" редакционной-издательской холбошунка 16.11.2015 с. офсетта бэлчээтэннэ. Аадьдыртыг: 678870 Чуралчы сарг. Карл Маркс уул, 25 "а" Индекс: 54907. Хэлмэт нэдиэлэбэ үстэ: олтуурунуука, чэлпизгэ усна субуотаба тахсар.